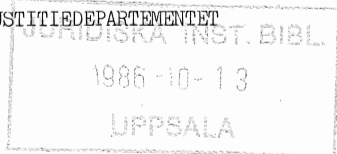

REGERINGENS FÖRORDNINGSMOTIV

JUSTITIEDEPARTEMENTET

Utdrag

1986:7

PROTOKOLL

vid regeringssammanträde

1986-06-11

Författningssamlingarnas format och typografi m.m.

Chefen för justitiedepartementet, statsrådet Wickbom, anför.

Mitt förslag

Även i fortsättningen skall myndigheternas författningssamlingar i princip vara utformade på ett enhetligt sätt. Som en huvudregel skall liksom hittills gälla att författningssamlingar som myndigheter under regeringen ger ut skall ha samma format som Svensk författningssamling och likartad typografisk utformning. Avvikelser från denna regel skall dock kunna beslutas av de utgivande myndigheterna själva i stället för som nu endast av regeringen.

Några andra mindre ändringar i reglerna om myndigheternas författningssamlingar skall också göras.

Bakgrund

År 1977 infördes ett enhetligt system med författningssamlingar för kungörande av författningar. I systemet ingår Svensk författningssamling (SFS), ett antal författningssamlingar som ges ut av centrala myndigheter under regeringen samt en författningssamling för varje län.

Systemet bygger på att författningar publiceras på ett i stort likformigt sätt. Föreskrifter om detta finns i författningssamlingsförordningen (1976:725, omtryckt 1984:212, ändrad senast 1986:79).

Förordningen innebär bl.a. att författningssamlingar för centrala myndigheter och länens författningssamlingar skall ha samma format som SFS och likartad typografi. För de centrala myndigheternas författningssamlingar gäller denna regel med vissa undantag (11 § och bilaga 3). För länens författningssamlingar gäller regeln utan undantag (16 §).

Länsstyrelsen i Örebro län har i en skrivelse till regeringen den 27 juni 1985 föreslagit bl.a. att förordningen ändras så att länens författningssamlingar får ges ut i ett format och med en typografi som avviker från SFS (A 5-format och typografi motsvarande maskinskrivet original). Därmed blir det möjligt för länsstyrelsen att trycka länets författningssamling på länsstyrelsens eget tryckeri. På så sätt kan man minska kostnaderna. Författningarna kan också kungöras snabbare.

En framställning till regeringen om undantag från kravet på SFS-format m.m. har också gjorts av kommerskollegium.

I justitiedepartementet har upprättats en promemoria i frågan om man bör lätta på kravet att författningssamlingarna skall ha samma format och likartad typografi. Promemorian har remissbehandlats. Nästan alla remissinstanser är för att myndigheterna i ökad utsträckning själva får bestämma om författningssamlingarnas utformning.

Närmare om den nuvarande ordningen

Innan man införde kravet att författningssamlingar i princip skall ha samma format och likartad typografi fanns inga enhetliga regler om hur myndigheter under regeringen skulle kungöra sina författningar. De publikationer som användes för ändamålet var av högst varierande natur och hade en mycket skiftande utformning.

Syftet med kravet kan sammanfattas på följande sätt med ledning av den bakomliggande propositionen (prop. 1975/76:112 s. 72 och 82).

Sett i stort måste en enhetlig utformning underlätta hanteringen av författningarna för alla dem som berörs. Samhällets reglering av en verksamhet skall ofta tillgodose flera olika intressen. Därför meddelar ofta skilda myndigheter föreskrifter som berör verksamheten. Särskilt i sådana fall är det en fördel med så enhetliga författningssamlingar som möjligt. En sådan ordning bör därför gälla, även om den i en del fall medför ökade kostnader för myndigheterna. Det ligger emellertid i sakens natur att det kan finnas vägande skäl för avvikelser. Enligt propositionen borde det ankomma på regeringen att besluta behövliga regler om detta.

De nu berörda motivuttalandena gjordes i samband med att riksdagen beslutade vissa grundläggande regler på området, nämligen lagen (1976:633) om kungörande av lagar och andra författningar, och följdes sedan upp genom att regeringen beslutade reglerna i författningssamlingsförordningen.

Den möjlighet som regeringen har enligt 11 § andra stycket i förordningen, att för centrala myndigheter medge avvikelser från kravet på SFS-format m.m., är som framgår av bilaga 3 till förordningen f.n. utnyttjad i 15 fall. I de flesta av dessa fall har medgivandet utformats på samma sätt som länsstyrelsen i Örebro län och kommerskollegium nu begär i sina framställningar. Syftet med medgivandet har också i flera fall varit detsamma, nämligen att bereda väg för en enklare och snabbare tryckmetod så att man kan vinna tid och spara pengar.

Även andra skäl har ansetts motivera avvikelser från kravet. Som exempel kan nämnas synpunkterna att vissa författningar bör ha ett litet format som är bekvämt att använda vid fältarbete o.d., medan andra bör ha ett stort format som medger att vissa kartor fogas som bilagor till författningarna.

Mina överväganden

Genom de krav på utformningen av myndigheternas författningssamlingar som infördes genom författningssamlingsförordningen har man uppnått ett betydande mått av enhetlighet hos dessa.

Det är givetvis fortfarande lika önskvärt som då att författningssamlingarna inte skiljer sig åt på ett sätt som i onödan försvårar läsningen eller hanteringen i övrigt av författningarna. Man bör därför också i fortsättningen sträva efter enhetlighet i utformningen. Numera bör regleringen i ämnet dock kunna mjukas upp något utan att det leder till en återgång till den situation som rådde tidigare och som kännetecknades av alltför stora olikheter i myndigheternas författningspublicering.

Den tekniska och kostnadsmässiga utvecklingen har medfört att det i åtskilliga fall inte är ändamålsenligt att hålla på kravet att författningssamlingar för myndigheter under regeringen skall ha samma format som SFS och likartad typografi. Även om SFS ofta kan och bör tjäna som förebild, synes det inte längre nödvändigt eller särskilt praktiskt att ha kvar den nuvarande ordningen att avvikelser får göras endast efter medgivande av regeringen.

En smidigare lösning är att de utgivande myndigheterna själva avgör i vilka fall det finns särskilda skäl för avvikelser som väger över intresset att författningssamlingarna utformas enhetligt. De medgivanden som regeringen tidigare har lämnat och som nu framgår av bilaga 3 till förordningen bör därvid vara vägledande. I sammanhanget bör också nämnas den vägledning som lämnas i den handbok (Myndigheternas föreskrifter) som statsrådsberedningen nyligen har gett ut och som bl.a. innehåller råd om den formella utformningen av myndigheternas författningar.

I enlighet med det nu sagda bör man som en huvudregel behålla kravet att myndigheternas författningssamlingar skall ha samma format som SFS och likartad typografi. Avvikelser från denna regel bör de utgivande myndigheterna själva kunna besluta.

När en myndighet bedömer om en avvikelse bör göras måste den givetvis utgå från vad som är bäst från läsarnas synpunkt. En enhetlig utformning av författningssamlingarna gör att man lättare känner igen dessa publikationer och underlättar också i övrigt hanteringen av reglerna. Detta är värdefullt inte minst med tanke på att många tjänstemän, företag och enskilda berörs av regler som har beslutats av skilda myndigheter och publicerats i olika författningssamlingar.

De skäl som sålunda talar emot att myndigheten avviker från huvudregeln om enhetlighet, skall vägas mot de ekonomiska eller andra skäl som i vissa fall talar för en avvikelse. Ekonomiska skäl kan motivera en avvikelse framför allt i sådana fall då avvikelsen är fördelaktig också från andra synpunkter, t.ex. därför att författningarna då kan kungöras snabbare.

Om fördelarna överväger så att en avvikelse från huvudregeln om SFS-format m.m. bör göras, ligger det i sakens natur att myndigheten bör sträva efter att välja en utformning som knyter an till någon annan lämplig standard eller förebild.

Täta eller tillfälliga ändringar av en författnings-samlings format eller typografi bör i princip inte förekomma. Någon gång kan detta dock bli nödvändigt. I krislägen som medför störningar i utrikeshandeln kan det t.ex. tänkas att kommerskollegiet, för att kollegiet tillräckligt snabbt skall kunna ingripa med nödvändig reglering, behöver göra enstaka avvikelser från den normala utformningen av kollegiets författningssamling.

Naturligtvis kan man inte helt bortse från risken att avvikelser från huvudregeln görs i för stor eller ojämn utsträckning. För säkerhets skull bör därför en ordning med självbestämmande för myndigheterna i frågan genomföras endast under förutsättning att regeringen noga följer hur självbestämmandet utnyttjas. Varje departement bör fortlöpande hålla sig informerat om utvecklingen och vid behov bistå de myndigheter som hör till departementet med råd om vilka avvikelser från SFS-format m.m. som bör göras.

Denna bevakning kan t.ex. ske i samband med att departementen granskar de regelförteckningar som myndigheterna fr.o.m. den 1 juli 1986 är skyldiga att upprätta och överlämna till regeringen (18 c § författningssamlingsförordningen och punkt 3 övergångsbestämmelserna till SFS 1984:212). För att bevakningen skall fungera väl bör varje beslut av myndigheter under regeringen som innebär att en författningssamlings format eller typografi ändras, rapporteras till regeringen. Det är inte nödvändigt att myndigheten underrättar regeringen omedelbart, t.ex. genom att sända en kopia av beslutet. Det kan räcka att rapporteringen sker en gång om året och lämpligen då i samband med att myndigheternas regelförteckningar lämnas till regeringen, dvs. i samband med myndigheternas anslagsframställningar.

Mitt förslag förutsätter att regeringen beslutar ändringar i 11 och 16 §§ författningssamlingsförordningen. Som en följd av ändringen i 11 § kan bilaga 3 till förordningen upphävas. Under en övergångstid bör de myndigheter som har dispens enligt bilagan få fortsätta att avvika från formkraven utan något nytt eget beslut om detta. Därefter bör de ompröva behovet av avvikelser.

Vidare bör några ändringar göras i bilagorna 1 och 2. En av dessa ändringar innebär att postverket får en författningssamling. Postverkets författningar har hittills - med stöd av en särskild undantagsregel - fått kungöras i publikationer som inte är författningssamlingar i förordningens mening.

Ett par andra ändringar som nu bör göras i bilaga 1 innebär att förordningen anpassas till vissa organisatoriska förändringar som statsmakterna har beslutat på bl.a. räddningstjänstens område.

Hemställan

Jag hemställer att regeringen beslutar en förordning om ändring i författningssamlingsförordningen (1976:725) med den lydelse som framgår av bilagan till detta protokoll.

Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och bifaller hans hemställan.

Svensk författningssamling

SFS 1986: 597

Utkom från trycket
den 26 juni 1986Förordning
om ändring i författningssamlingsförordningen
(1976: 725);

utfärdad den 11 juni 1986.

Regeringen föreskriver¹ i fråga om författningssamlingförordningen (1976: 725)²

dels att bilaga 3 skall upphöra att gälla,

dels att 11 och 16 §§ samt bilagorna 1 och 2 skall ha följande lydelse.

11 § En författningssamling som en central myndighet låter utge skall ha samma format som SFS och likartad typografisk utformning.

Om det finns särskilda skäl för det, får myndigheten besluta om avvikelser från första stycket. En underrättelse om beslutet skall lämnas till regeringen.

16 § Länets författningssamling skall ha samma format som SFS och likartad typografisk utformning.

Om det finns särskilda skäl för det, får länsstyrelsen besluta om avvikelser från första stycket. En underrättelse om beslutet skall lämnas till regeringen.

Bilaga 1³

Författningssamlingar för centrala myndigheter

Utgivande myndighet	Benämning	Förkortning	Särskild föreskrift
Arbetskyddsstyrelsen	Arbetskyddsstyrelsens författningssamling	AFS	
Arbetsmarknadsstyrelsen	Arbetsmarknadsstyrelsens författningssamling	AMSFS	
Bankinspektionen	Bank- och försäkringsinspektionernas författningssamling	BFBS	Gemensam för bankinspektionen och försäkringsinspektionen

¹ Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 11 juni 1986. (Regeringens förordningsmotiv 1986: 7.)

² Förordningen omtryckt 1984: 212. Bilagorna till förordningen omtryckta 1985: 819. Senaste lydelse av bilaga 3 1986: 79.

³ Ändringen innebär bl. a. att civilförsvarsstyrelsens författningssamling utgår.

Utgivande myndighet	Benämning	Förkortning	Särskild föreskrift
Bostadsstyrelsen	Bostadsstyrelsens författningssamling	BOFS	
Centrala studiestödsnämnden	Centrala studiestödsnämndens författningssamling	CSNFS	
Datainspektionen	Datainspektionens författningssamling	DIFS	
Domstolsverket	Domstolsverkets författningssamling	DVFS	
Fiskeristyrelsen	Fiskeristyrelsens författningssamling	FIFS	
Försvarets materielverk	Försvarets författningssamling	FFS	Gemensam för samtliga myndigheter som tillhör försvarsmakten och för försvarets forskningsanstalt och försvarets rationaliseringsinstitut
Generaltullstyrelsen	Tullverkets författningssamling	TFS	
Kemikalieinspektionen	Kemikalieinspektionens författningssamling	KIFS	
Kommerskollegium	Kommerskollegiets författningssamling	KFS	Utnyttjas också av bokföringsnämnden och lotterinämnden
Konsumentverket	Konsumentverkets författningssamling	KOVFS	
Kriminalvårdsstyrelsen	Kriminalvårdsverkets författningssamling	KVVFS	
Lantbruksstyrelsen	Lantbruksstyrelsens författningssamling	L,SFS	Utnyttjas också av statens utsädeskontroll och statens växtsortnämnd
Luftfartsverket	Luftfartsverkets författningssamling	LFS	Utnyttjas också av Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut
Patent- och registreringsverket	Patent- och registreringsverkets författningssamling	PRVFS	
Postverket	Postverkets författningssamling	PVFS	

Utgivande myndighet	Benämning	Förkortning	Särskild föreskrift
Riksarkivet	Riksarkivets författnings-samling	RA-FS	
Riksförsäkringsverket	Riksförsäkringsverkets författnings-samling	RFFS	
Rikspolisstyrelsen	Rikspolisstyrelsens författnings-samling	RPSFS	Utnyttjas också av statens invandrarverk
Riksskatteverket	Riksskatteverkets författnings-samling	RSFS	
Riksåklagaren	Riksåklagarens författnings-samling	RÅFS	
Sjöfartsverket	Sjöfartsverkets författnings-samling	SJÖFS	Utnyttjas också av handelsflottans pensionsanstalt och sjösäkerhetsrådet
Skogsstyrelsen	Skogsstyrelsens författnings-samling	SKSFS	
Skolöverstyrelsen	Skolöverstyrelsens författnings-samling	SÖ-FS	Utnyttjas också av statens institut för läromedelsinformation och statens ungdomsråd
Socialstyrelsen	Socialstyrelsens författnings-samling	SOSFS	Utnyttjas också av statens bakteriologiska laboratorium
Sprängämnesinspektionen	Sprängämnesinspektionens författnings-samling	SÅIFS	
Statens arbetsgivarverk	Statens arbetsgivarverks författnings-samling	SAVFS	Utnyttjas också av statens arbetsmarknadsnämnd och statens arbetsmiljönämnd
Statens energiverk	Statens energiverks författningssamling	STEV-FS	Utnyttjas också av statens industrierk, bränslenämnden och Sveriges geologiska undersökning
Statens jordbruksnämnd	Statens jordbruksnämnds författnings-samling	JNFS	

Utgivande myndighet	Benämning	Förkortning	Särskild föreskrift
Statens kulturråd	Statens kulturråds författningssamling	KRFS	Utnyttjas också av konstnärsnämnden, kungl. biblioteket, riksantikvarieämbetet och statens historiska muséer, arkivet för ljud och bild, styrelsen för Sveriges författarfond, kabelnämnden samt talboks- och punktskriftsbiblioteket
Statens lantmäteriverk	Statens lantmäteriverks författningssamling	LMVFS	
Statens livsmedelsverk	Statens livsmedelsverks författningssamling	SLVFS	
Statens mät- och provråd	Statens mät- och provråds författningssamling	MPFS	Utnyttjas också av statens provningsanstalt
Statens naturvårdsverk	Statens naturvårdsverks författningssamling	SNFS	
Statens planverk	Statens planverks författningssamling	PFS	
Statens pris- och kartellnämnd	Statens pris- och kartellnämnds författningssamling	SPKFS	
Statens räddningsverk	Statens räddningsverks författningssamling	SRVFS	Utnyttjas också av riksvärderingsnämnden
Statens strålskyddsinstitut	Statens strålskyddsinstituts författningssamling	SSIFS	
Statens vattenfallsverk	Statens vattenfallsverks författningssamling	SVFS	
Trafiksäkerhetsverket	Trafiksäkerhetsverkets författningssamling	TSVFS	
Transportrådet	Transportrådets författningssamling	TPRFS	
Universitets- och högskoleämbetet	Universitets- och högskoleämbetets författningssamling	UHÄ-FS	Utnyttjas också av de statliga forskningsråden, styrelsen för Sveriges lantbruksuniversitet och statens veterinärmedicinska anstalt samt utrustningsnämnden för universitet och högskolor

Utgivande myndighet	Benämning	Förkortning	Särskild föreskrift
Vägverket	Vägverkets författningssamling	VVFS	Utnyttjas också av statens geotekniska institut och statens väg- och trafikinstitut
Överstyrelsen för civil beredskap	Överstyrelsen för civil beredskaps författningssamling	ÖCBFS	

Bilaga 2⁴

Centrala myndigheter som får kungöra författningar på annat sätt än i författningssamling som avses i författningssamlingsförordningen

Myndighet	Publikation vari kungörande sker	Särskild föreskrift
Länsstyrelsernas organisationsnämnd	LON informerar	Medgivandet gäller t. v.
Skolöverstyrelsen	Läroplaner	Medgivandet gäller t. v. och endast för läroplaner
Statens arbetsgivarverk	SAV cirkulär	Medgivandet gäller t. v.
Statens järnvägar	SJ Föreskrifter (SJF) SJ Meddelanden (SJM) Andra av statens järnvägar utgivna publikationer	Medgivandet gäller t. v.
Styrelsen för Sveriges lantbruksuniversitet	Utbildningsplaner	Medgivandet gäller t. v. och endast för utbildningsplaner
Televerket	Televerkets nuvarande författningssamling	Medgivandet gäller t. v.
Universitets- och högskoleämbetet	Utbildningsplaner	Medgivandet gäller t. v. och endast för utbildningsplaner

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1986. Författningssamlingar som vid ikraftträdandet är upptagna i bilaga 3 får intill utgången av år 1986 ges ut i den form som anges i bilagan även utan särskilt beslut av myndigheten.

På regeringens vägnar

STEN WICKBOM

Göran Regner
(Justitiedepartementet)

⁴ Ändringen innebär att medgivandet för postverket utgår.

